

Соколовський
і партнери

**ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ В
АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ.
РЕАЛІЇ ЗАСТОСУВАННЯ**

Як було

ч.1 ст.79 КАС У

ПИСЬМОВІ ДОКАЗИ

Письмовими доказами є документи (у тому числі електронні документи), акти, листи, телеграми, будь-які інші письмові записи, що містять в собі відомості про обставини, які мають значення для справи.

ч.1 ст. 80 КАС У

РЕЧОВІ ДОКАЗИ

Речовими доказами є предмети матеріального світу, що містять інформацію про обставини, які мають значення для справи. Речовими доказами є також магнітні, електронні та інші носії інформації, що містять аудіовізуальну інформацію про обставини, що мають значення для справи.

ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ

1. Електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, електронні документи (текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатись, зокрема на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах та ін.), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет).

2. Електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, засвідченій електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис". Законом може бути визначено інший порядок засвідчення електронної копії електронного доказу.

Як стало

ст. 99 КАС України

ЕЛЕКТРОННІ ДОКАЗИ

3. Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених в порядку, визначеному законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом.
4. Учасник справи, який подає копію електронного доказу, повинен зазначити про наявність у нього або іншої особи оригіналу електронного доказу.
5. Якщо подано копію (паперову копію) електронного доказу, суд за клопотанням учасника справи або з власної ініціативи може витребувати у відповідної особи оригінал електронного доказу. Якщо оригінал електронного доказу не поданий, а учасник справи або суд ставить під сумнів відповідність копії (паперової копії) оригіналу, такий доказ не береться судом до уваги.

ПИСЬМОВІ ДОКАЗИ

Учасник справи має право подати письмові докази в електронних копіях, посвідчених електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до закону. Електронна копія письмового доказу не вважається електронним доказом.

Ухвала ВС у справі №9901/644/18 від 20.09.2018 р.

Суд доходить висновку про необхідність витребувати у ОСОБА_5 оригінал аудіозапису розмови, що відбулась між нею ОСОБА_2 та ОСОБА_6, та була розміщена в мережі Інтернет за посиланням ІНФОРМАЦІЯ_1, а також повторно викликати ОСОБА_5 в судове засідання для надання пояснень як свідка у справі, що розглядається.

Рішення у справі № 826/19844/16 від 18 квітня 2018р.

Посилання на веб-сторінки з розміщеними відеозаписами, зокрема на ютуб, на думку суду не є доказами; у справі повинні бути електронні носії відеозаписів досліджені під час судового розгляду.

Ухвала ВС від 12.04.2018 у справі

№800/295/17

Колегією суддів протокольною ухвалою від 3 квітня 2018 року було запропоновано представнику відповідача надати оригінали відповідних електронних доказів або належним чином посвідчені копії, у зв'язку з чим продовжено перерву по справі.

Ухвала Окружного адміністративного суду м.

Києва від 14.03.2018 р. у справі №826/11546/16

Витребувати у Державної авіаційної служби України:

- оригінал або електронну копію, засвідчену електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис"(Законом може бути визначено інший порядок засвідчення електронної копії електронного доказу), електронного доказу ТЛГ №051926, що був отриманий станцією AFTN Державної авіаційної служби України;

- письмову інформацію та її документальне підтвердження про автоматизовану систему обробки повідомлень мережі AFTN (назва, номер), за допомогою якої було отримано ТЛГ

Рішення Окружного адміністративного суду м. Києва від 18.04.2018 р. №826/97/18

Наданий, в якості доказу належного повідомлення ОСОБА_8 про скасування довіреності, скріншот з електронної поштової скриньки не можливо перевірити на справжність оскільки згідно з ч. 2, 4 ст. 99 Кодексу адміністративного судочинства України електронні докази подаються в оригіналі або в електронній копії, засвідченій електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України "Про електронний цифровий підпис". Законом може бути визначено інший порядок засвідчення електронної копії електронного доказу. Учасник справи, який подає копію електронного доказу, повинен зазначити про наявність у нього або іншої особи оригіналу електронного доказу.

Що таке оригінал електронного документа?

**абз 1 ст. 7 ЗУ «ПРО ЕЛЕКТРОННІ
ДОКУМЕНТИ ТА ЕЛЕКТРОННИЙ
ДОКУМЕНТООБІГ»**

Оригіналом електронного документа вважається електронний примірник документа з обов'язковими реквізитами, у тому числі з електронним підписом автора або підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до Закону України «Про електронний цифровий підпис».

ПИСЬМОВІ ДОКАЗИ

Учасник справи має право подати письмові докази в електронних копіях, посвідчених електронним цифровим підписом, прирівняним до власноручного підпису відповідно до закону. Електронна копія письмового доказу не вважається електронним доказом.

Рішення ВС від 26.04.2018 р. у справі №800/295/17

Разом з тим, відповідні відеоматеріали були розміщені ТОВ «ТК «Антенa» , Інтернет - ресурсом «ПРОЧЕРК» та Каналом «ВГО АВТОМАЙДАН» на їх офіційних відеохостингах на сайті «YouTube», та є загальнодоступними. Вказана обставина знайшла своє підтвердження в ході розгляду справи та не заперечується представником позивача.

За приписами частини сьомої статті 81 КАС України в порядку, визначеному цією статтею, суд за заявою учасника справи чи з власної ініціативи може оглянути веб-сайт (сторінку), інші місця збереження даних в мережі Інтернет з метою встановлення та фіксування їх змісту. У разі необхідності для проведення такого огляду суд може залучити спеціаліста.

З метою усунення будь-яких сумнівів та/або розбіжностей, колегією суддів було вирішено скористатись технічною допомогою головного спеціаліста відділу інформатизації та захисту інформації Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду Вишнівського П.А. як спеціаліста в порядку 222 КАС України, та досліджено відеоматеріали брифінгу від 30 березня 2015 року, які розміщені в мережі Інтернет за посиланнями: _____

Дослідивши зазначені відеоматеріали, колегія суддів дійшла висновку, що за наявності загальнодоступних ресурсів, авторство яких визнається сторонами, сама по собі відсутність оригіналів таких відеозаписів не є підставою до визнання їх неналежними та/або недопустимими доказами, та відповідно, неврахування їх судом під час розгляду даної справи.

Соколовський
і партнери

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ЛИСОВЕЦЬ Тетяна Василівна,
старший партнер АО АК «Соколовський і Партнери»